

# BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetés — áruk:

Egy évre . . . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.  
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Főmunkatárs:

Dr. WEISZ JENŐ.

Szerkesztőség:  
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-tere Munkások-ház  
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:  
Kossuth-utca, Vojnich palotában.  
Telefon szám 42.  
Nyitni szorokint 20 krajczár.

## Kereskedelmi központ.

Nem siettünk nézetünknek kifejezést adni arról a mozgalomról, a mely városunkban a kereskedői körökben mult hóban keletkezett, — mert látni akartuk elebb a mozgalom igazi rúgóit és meggyőződni akartunk arról, hogy vajjon hivatott faktorok vették-e kezükbe ezt a kérdést, a mely már régente megoldásra vár.

Most, hogy az egyesület, ámbár alapszabályai csak most terjesztettek fel jóváhagyás végett, már ugyszólván definitive megalakultnak tekinthető, a mikor tehát már egy teljes kép áll előttünk, örömmel üdvözljük az oly gyorsan és ugyszólván észrevétlenül megalakult testület, a mely nagy misiót vállalt magára. Szabadka városában a kereskedelemnek új lendületet adni, az itteni összes kereskedelmi érdekeknek ebben a kereskedelmi egyesületben egy gócpontot szerezni, a melyből kiindulandók lesznek mindazon szálak, melyek kereskedelmi életünkben eredmények.

Szabadka város nagy terjedelme, fekvése és különösen az utóbbi években szerzett az a megbecsülhetetlen nagy előnye, hogy vasut hálózata ugyszólván a tőkélyig fejlesztetett, méltán arra a szerepre készíteti ennek a városnak kereskedelmi faktorait, hogy a megyében a vezérszerepet betöltenie nem csak érdeme, nem csak dicsősége, de egyuttal kötelessége is

A vasut közel fekvése, a vasutak minden oldalról ugyszólván rapid közlekedése, a kitünően és nagy terjedelemben kiépített teherpályaudvar mintegy kínálják azokat az előnyöket, — a melyekkel Bács-Bodrogh vármegyének egy városa sem dicsekedhetik s ezek együttvéve lelkesíthették a mozgalom megindítóit arra, hogy a kereskedelmi életet a szegedi kereskedelmi kamara kiskorosító gyámhatósága alól kivonja már valahára, — hogy saját erejéből fejlessze erőit, hogy a gyámkodás mostohasága helyébe az önálló tevékenységet léptesse.

Mert valóban neveltséges is az, hogy egy Bács-Bodrogh vármegyének központjában levő nagy városnak a kereskedelmi érdekeit még a látszat szerint is egy másik megye olyan városa gondolja, amely városnak elég gondja van saját magára.

A mozgalom vezetői nem elégedettek meg ezzel a gyámkodással, — nyíltan kifejezést adva annak, hogy erőt érez magában a saját érdekei megóvására.

Hogy mik ezek az érdekek, azt nem kell a távolban keresnünk. Ugyszólván kéznél vannak azok az indokok, amelyek egy életre való kereskedelmi egyesületnek megadják a létjogosultságot. Az ipar, amely minálunk még csak a kezdetlegesség stádiumában sincs és ugyszólván grajzleros törpeségben szenved, kifejlésre vár. Az iparfejlesztéshez szükséges feltételeket ugyan ki teremtette volna meg városunkban? Legfőlegb olyanok törődtek vele, akik frázisokkal dobálóztak az iparosok között csak azért, mert ott akár anyagi érdek, akár pedig olcsó népszerűség után vadásztak. Csakhogy ez a hajsza egy gyárat se épített fel városunkban, nem nagyobbította az áru piacot és a grajzleráj csak grajzleráj maradt. A kereskedelem és mezőgazdaság, a mely ezer és ezer emeltyút vesz igénybe, ha fejleszteni akar, abban a stádiumban van, mint volt a mult században — csupa ósdiság, úgy hogy valóban csodálatos kontrasztot okozott az, hogy egy város, amelyben közvetlenül a várost érintő kitünő vasuti közlekedés van, ahol villamos vasut, villam- és gázvilágítás van, a kereskedelem valószággal a kisszerűség határai között mozog.

Anyaggal rendelkezünk tehát csak mindedigéle, anyaggal, amelyet nem fejlesztett, nem dirigált egy szellemi erő. Minden rendszer, minden irányzat nélkül torlódott össze az anyag s csak a véletlen pusztta műve volt, hogy saját magától jelentkezett egy kis haladás. Gabonapiacunk, amely anyaghal-

maza folytán kell, hogy döntő szerepet játszó legálább a megyében, csak helyi jelentőségű maradt és legkevésbé sem dominált. mert a helyzetadta előnyöket nem tudta kiaknázni s még a legközelebb fekvő községek produktumait sem tudta érdekkörébe belevonni. Holott nem hiányoztak erre a megkívánt eszközök. Kitünő pénzüzetek állottak segítségére a forgalom emelésének, de mindennek valami nagyobb látszata nem volt.

Az érdekek nem egyesítettek, az egyik erő inkább a másik elforgácsolására, mintsem előmozdítására szolgált, és a konkurrenzia csak a magánérdek emeltyúje maradt, de a kereskedelmi közérdekre nem volt kihatással.

Hiányzott tehát a közszellem, amelynek feladata a kereskedőket, a mezőgazdákat, az iparosokat és gyáriparosokat egy érdekközösségbe bevonni.

E közszellem hiányát észlelhettek azok, akik e hó 5-ére egybehívták az érdeklődőket, hogy megalkossák azt az egyesületet, amely életet akar önteni városunk kereskedelmi világába. Életet önteni mindenbe, ami ezzel a kérdéssel összefüggésben áll. Egy testületet alkotni, amely őrszeme lesz városunk kereskedelmi érdekeinek, szószóloja fölfelé az összerdekeknek, tanácsadó fóruma saját tagjainak, egyezségileg elfogadott bírása azoknak, kik jogaik elbírálásával nem sietnek a perbiróságok elé.

A kezdeményező nevében elég biztosítékot látunk arra nézve, hogy ez a mozgalom komoly és határozott, hogy nem az egylet alakítás viszketege, nem pózolás, hanem őszinte egyszerűet készítette őket ennek a nagyjelentőségű egyesületnek a megalakítására.

Ebben a tudatban üdvözljük a mozgalom megindítóit és városunk kétségtelen nagy érdeke nevében óhajtjuk, hogy igyekezettük támogatásában részesüljön továbbra is!

Az egyesület megalakulására f. hó 5-ére a következő felhívás volt kibocsátva:

**100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény**

főnyeremény legkedvezőbb esetben:

**1 millió korona**

# OSZTÁLYSORSJEGYEK

↔ Első húzás november 16—17-én ↔

3000 nyeremény, 260,000 korona összegben:

nyolczad	negyed	fél	egész
75 kr.	1 frt 50 kr.	3 frt.	6 frt.

Külön kedvezmény! Postadíjat s költséget sem helybeli, sem vidéki feleknek nem számítok fel, míg más föclárusítók tetemes díjakat szednek be e czímen. Azonkívül a ki 1/4 sorsjegyet vásárol, ingyen kap egy hiteles sorsolási lapot.

**Kunetz Mór** banküzlete Szabadkán.

Lapunk mai száma 6 oldal.

## Felhívás.

Alulírottak a szabadkai üzleti viszonyokon segítőként elhatároztuk egy kereskedelmi egyesület létesítését, melynek célja volna:

a) Szabadkán, mint Bács-Bodrogh vármegye legfontosabb kereskedelmi helyén központot létesíteni;

b) a kereskedelem, mezőgazdaság, valamint a gyár és nagyipar minden ágának emelésére, élénkítésére és terjesztésére hatni, s azok emelkedését közvetlenül, vagy közvetve előmozdítani;

c) a kereskedelmi, a mezőgazdasági, ugyancsak a gyáros és nagyiparos osztály erkölcsi, szellemi és anyagi érdekeit testületileg képviselni, tekintélyét előmozdítani és megvédeni;

d) a kereskedői szakképzettséget lehetőleg fejleszteni s az erre nézve szükséges intézkedéseket életbe léptetni vagy támogatni;

e) a társulati tagok művelődését előmozdítani;

f) választott bíróságok útján kereskedelmi ügyletekből társulati tagok közt keletkezett különbözőzetek tárgyában itélkezni; végül

g) a társulati tagok részére Szabadka és Bács-Bodrogh vármegye területéről megbízható értesítéseket szolgáltatni.

Miután akként vagyunk meggyőződve, hogy t. Czim ezen célok eérését szintén kívánatosnak tartja felhívjuk, hogy az általunk indított mozgalomhoz csatlakozni és a fentemlített társulat megalakíthatása céljából 1899. évi november hó 5-én d. u. 3 órákor a »Takarékpénztár és Népbank» nagytermében megjelenni sziveskedjék.

Kelt Szabadkán, 1899. évi október hó 29-én.

Prokisch Ferenc s. k. az oszt. m. bank szabadkai fiókintézetének főnöke. Dr. Bilitz Hugó s. k. ügyvéd. Gyelmis Gerő s. k. ügyvéd, a szabadkai általános takarékpénztár igazgatója. Hartmann Rafael s. k. »Hartmann és Conen» czég beltagja. Kunetz Ignátz s. k. »Kunetz Testvérek» czég beltagja. Lányi Mór s. k. a szabadkai közzgazdasági bank r. t. vezérigazgatója. Lövy Ferenc s. k. »Lövy M. L.» czég beltagja. Mucsy György s. k. a szabadkai kereskedelmi és iparbank r. t. vezértitkára. Prodánovits György s. k. a szabadkai takarékpénztár r. t. czég vezetője. Varga Károly s. k. a szabadkai gazdak és iparosok hitelszövetkezete r. t. vezérigazgatója.

E meghívás folytán f. hó 5-én a Takarékpénztár és népbank termében körülbelül 100 tag gyűlt egybe nagyobb részt kereskedők és a helybeli pénzüzetek főnökei, akik Prokisch Ferencet kérték fel az értekezleten az elnöki tiszt betöltésére. Prokisch Ferenc elnöki megnyitóját után mintegy 85 tag nyomban aláírta az íveket, minek folytán megtörtént a megalakulás. Ennek kimondása után megjelentetett a tisztviselők megválasztása. Megválasztottak: Elnök: Prokisch Ferenc, alelnökök: Gyelmis Gerő, Hartmann Rafael; pénztárnok: Gubanovits Máté; gazda: Manojlovics Szánkó; választmányi tagok: Conen Vilmos, Deutsch Zsigmond; Freudenberg Zsigmond, Guttmann Lajos, Horovics Ignátz, Kunetz Ignátz, ifj. Kunetz Jakab, Lendvay Mihály, Lövy Ferenc, Lányi Mór, Mucsy György, Dr. Milkó Izidor,

Prokesch Mihály, Prodánovics György, Rádics T. József, Regényi Lajos, Sztojkovits Dusan, Taussig Vilmos, Varga Ágoston, Varga Károly, Weisz Ferencz; titkár: Dr. Bilitz Hugó.

## Különfélék.

— **Tiszteletgés a polgármesternél.** Szerdán délelőtti tiszteletgés a városi hivatalnoki kar főnökénél Mamuzich Lázár polgármesternél, Dulich főjegyző tolmácsolta meleg szavakban a hivatalnokok örömét, hogy a polgármester mint győztes jött hza Szegedről. Nemsokára ezen tiszteletgés után a »Polgári Olvasókör» mintegy 70 tagja jött Sztantics Károly alelnök vezetésével. Az impozáns küldöttséget azonban már nem fogadhatta a polgármester hivatalos elfoglaltsága miatt — elhatározta tehát az olvasókör, hogy a polgármestert a kör helyiségeiben fogja legközelebb üdvözölni.

— **Kinevezés a földművelésügyi miniszter Perl Bódóg ösztöndíjas gazdasági segédet** kinevezte földművelésiskolai segédtanítóvá s szolgálatára a szabadkai földmívelő iskolához osztotta be.

— **Rabbi választás.** Ma délután választást tartott a zsidóhitközség magyar hitazonokot és illette ma szavaz a nagy gyűlés »igen» vagy »nem» el a felett, hogy a »veszprémi hitközség jelenlegi főrabiját dr. Klein (Kiss) Arnold legyen-e a magyar hitazonok. Valószínűleg egyhangú »igen» lesz a szavazás eredménye.

— **Hymen.** Ma. d. u. 4 órákor esküszik örök hűséget a szt. Teréz templomban Thurzó Jolán kisasszony, Thurzó Pál leánya Sipos Károly helybeli iparosnak.

— **Vizsgálat a csengődi nagyrtokos ügyében.** Azoknak a letelepüléseknek, melyek Karaszti Sándornak kishegyési tautó ellen lapunk hasábjain megjelentek meg volt az eredménye. A szédelő tanító ellen fölöttes hatósága, a szentszék megindította a szigorú vizsgálatot és ennek megjelítésére Hoffmann Károly kulai plébános lett kiküldve. A vizsgálatot vezető plébános tegnap megjelent kis-Hegyesen, egybe hívatta az iskolaszéki tagokat és a megkárosított panaszosokat is. A panaszosok kihallgatása előtt felolvastattak Karaszti előtt a »Bácskai Hírlap»-nak vonatkozó cikkei amelyekre a tanító úr azt a megjegyzést tette, hogy azok nem felelnek meg a valóságnak és hogy e miatt már meg is indította a sajtóper. Az elnöklő kulai plébános felhívta Karaszti, hogy adja elő védelmét azonban ez semmit sem tudott vélmére felhozni. Sőt a jelen volt panaszosok közül Kecskés Péter és Kiss Lajos szemébe mondták, hogy becsapta őket. Papp Antal iskolaszéki tag és Karaszti Sándor között, az előbbi aki egyszerű földmívelő ember ott jelen voltak előtt leplezte az egész manipulációt amit Karaszti a banknál művelt, élesen kikelt ellene, hogy tönkre tette becsületes munkás embereket. Karaszti megtörtén csak annyit válaszolt, hogy ilyen ember mint Papp az ő megölője. Hoffmann Károly plébános mindenről jegyzőkönyvet vett fel, amelyet az ülés befejezése után a szent székhöz küldött Kálócára. Ugy értesülünk, hogy Karaszti súlyos bizonyítékok folytán állásától legközelebb fel fogják függeszteni.

— **A Közkönyvtár-egylet és a szegény tanulókat segélyező egylet javára rendezendő**

felolvasások most vasárnap veszik kezdetüket. A felolvasások délután 4 órákor kezdődnek az új gymnasium dísztermében. Az első felolvasás tárgya: 1. Megnyitó beszéd. 2. Az emberi művelődés kezdete (Középkor), tartja: Bibó Bge György. A felolvasásokat ajánljuk a nagyérdemű közönség figyelmébe.

— **Halalozás.** Egy tekintélyes, szorgalmas iparosunk halála hírei vettük **Döntő István** pék mester — ki néhány év előtt egyike volt városunk legnagyobb iparosainak, inek híres kézserszülje világhírré lett szert — halt meg ma délelőtti Budapesten 51 éves korában. A szerencsétlen ember néhány év előtt nagy építési vállalkozásokba fogott és ezek a vállalatok az anyagi romlás felé vitték, majd később az öröklésbe kergettek. Két esztendőig volt lakója az öröklés házában, onnan szabaddult most meg az előhalott, hogy örök nyugalomra térjen. Azok közé a túzó kuncyarak közé tartozott, ki a világ minden kincsért se mondotta volna idegen szót. »Vadul» magyarsított, külföldi szótára volt. Ime néhány általa használt magyar szó és kifejezés: ivke (kifli), élélmezés és negyedke (koszi és kvarc), hármás a Laczival (erczbein), kástéyos (siller bor), egy fogatu lében (fel pár virsi), király zsemlye (császár zsemlye).

— **Elsüllyedt teher hajó.** Gimmer János, kis közzei lakosnak első ízben tavaszkor Palánknál süllyedt el egy téglával megrakott hajója és f. hó 4-én ismét egy ilyen csapás érte. Egy kövel megrakott dereglyéje süllyedt el. Bezdánban a Ferencz csatorna torkolatánál. A kártöbb száz forintba rug.

— **Átgázolt a koozi.** Ambus Ferenc apitini kovácsmester 6 éves gyermeke szombatn Hámos József földethordó kordéimellett ugrándozott. Egy ló ettől megvadt, ágaskodott, végre pedig a gyermeknek keresztül hajtott és mindkét lábát eltörte.

— **Szökött katona.** Sziráky Péter a békéscsabai mentelephez volt beosztva. Innen e hónap 4-én szökött meg s egyenesen szülővárosába, Zentára ment, ahol az anyja lakik. Miután gondolta hogy parancsnoksága elsősorban otthon fogja kerestetni, nem mert soáig maradni Zentán. Tegnap elbucszott az édes anyjától s Szegednek vette az útját. Itt azonban utolérte a végzette. Tegnap este 6 órákor a rókusi állomáson ögyelgett Sziráky, s bár polgári ruhában volt, két rendőrnök szemtszurt az igazott viselkedése. A rendőrnök igazolásra szolították föl a legényt, majd a rendőrségre vitték ahol kiderült a kiéte. Kihallgatáskor a szökevénykatona azt vallotta, azért szökött meg Békés-Csabáról, mert honvágyat érzett szülőföldje után. A ménes-kaszárnyából éjnek idején ugrott ki a kókerítésen át, kúnt polgári ruhát öltött magára s katonai egyenruháját viszadobta a kaszárnya udvarába. Az elfogott katonaszökevénynt átkísérték a békés-csabai katonai hatósághoz!

— **Szabad Lyceum Zomborban.** A megye székhelyén Zomborban is — mint minálunk, — van szabad lyceum már. A felhívás mit kibocsátott a rendező bizottság és a program a következő: A nagy haladás, melyet az emberi szellem a kultura minden terén tesz, napról-napra gyarapítja a hasznos és ennél fogva értékes ismereteket. Az egyes ember, akit már saját életkora is ugyszólván egészen leköt, csak fáradsággal képes a tudományos, a művészeti és a gyakorlati élet újabb vívmányaiival megismerkedni. Nyugat-Európa nagy társadalmi már régebben átlátták ezt és az ismeretek terjesztése érdekében megalapították Angliában a Ferienseity Extension-t, Németországban a Ferien-Curse-kat és nálunk Budapesten a Szabad lyceumi előadásokat. E hatalmas társadal-

mak mozgalmának hatása alá óhajtunk mi is hasznosnak lenni a zombori szabad lyceum előadások megkezdéséül. Előadásaink mindenkinek szólnak és ingyenesek. Azon meggyőződésben, hogy törekvéseink nem maradnak viszhang nélkül, teljes bizalommal fordulunk városunk közönségéhez, hogy vállalkozásunk sikerét érdeklődésével biztosítsa. Az alábbiakban közöljük az előadások sorozatát, idejét és helyét.

1. 1899. november 12-én a városháza nagytermében délután 4 órakor. Művészi izlésirányok. Előadja: Gozdu Elek. 2. 1899. november 19-én a városháza nagytermében délután 4 órakor. A nyelv élete. Előadja: Rác Soma. 3. 1899. november 27-én az iparoskörben délelőtt fél 11 órakor és 4. 1899. december 3-án a városháza nagytermében délután 4 órakor. A gyermekvédelem. Előadja: dr. Duchon János. 5. 1899. 10-én az iparoskörben délelőtt fél 11 órakor. A magyar alkotmány. Előadja: Gozdu Elek. 6. 1899. december 17-én a városháza nagytermében délután 4 órakor és 7. 1900. január 7-én az iparoskörben délelőtt fél 11 órakor. Az esküdtbírósgók történeti fejlődése napjainkig. Előadja: Kozma László. 8. 1900. január 14-én a városháza nagytermében délután 4 órakor. A villamosság az emberiség szolgálatában. Előadja: Roediger Lajos. 9. 1900. január 21-én az iparoskörben délelőtt fél 11 órakor. A család. Előadja: dr. Kollár Győző. 10. 1900. január 28-án a városháza nagytermében délután 4 órakor. A magyar nyelv életörténete. Előadja: Trécsényi Károly. 11. 1900. február 4-én a városháza nagytermében délután 4 órakor. Az emberi szem. Előadja: dr. Strasser Lajos. 12. 1900. február 18-án az iparoskörben délelőtt fél 11 órakor. A változó. Előadja: dr. Strasser Lajos. 13. 1900. február 25-én a városháza nagytermében délután 4 órakor. A víz. Előadja: Hegedűs Miklós. 14. 1900. március 4-én a városháza nagytermében d. u. 4-kor. A népdal. Előadja: Kende F.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Már régen hangzott a Vujkovics Bukovin Antal III. köri csizmadia, hogy megunta az életét és öngyilkos lesz, szavát ma délután be is akarta váltani, mert 3 óra tájban a műhely geandájára felakasztotta magát. Hozzáértetői azonban idejében észrevették feloldozták a kötelet és így megmentették az életét csizmadiamestert. Az előhívott mentők a sérültet a kórházba vitték.

— **Tűz** Ma délelőtt Vukovics György V. köri lakos házában szalmatűz volt. Az ideje korán odaérkezett tűzoltóknak sikerült a szalma egy részét megmenteni, mindazonáltal egy kocsi való elégett. A kár jelentékeny.

— **Becsületes megtaláló.** Egy fiatal bolti szolga tegnap hajnali 6 órakor a Bercsényi utca sarkán egy 15—25 méter szövetel (barchet) talált és azt a kapitányságra vitte, ahol a jogos tulajdonos azt megkaphatja.

— **Szerencsétlenség.** Majdnem végzetes szerencsétlenség érte ma délután Kovács János muzsikust. Revolverét tisztogatta és nem vette észre, hogy egy golyó van benne. Amint piszkálta egyszerűen elsült, a golyó éppen füle mellett visított el, a kapszli azonban halántékába furdott és a koponya fal csontban megakadt. A gyorsan előhívott orvos meg idejében eltávolította a kapszlit, mindazonáltal a muzsikusz súlyos sebével fekszik.

— **A Verne munkáinak gyűjteményes kiadásában** melyet a Franklin-Társulat az eredeti francia illusztrációkkal díszítve becsát közre, megjelentek a 142—48-ig terjedő füzetek. Első részét közlik ezek egy híres regényének, a Sándor Mátyás-nak, mely miniket már azért is közelről érdekel, mert tárgya magyar földről való. Fantasztikus, mint minden Verne regény érdekes mint kevés az ő kitűnő

műveinek gazdag sorozatában. Fordítása Huszár Imréről való, a ki Vernét oly szeretettel és hivatottsággal tanácsolja nyelvünkön. Egy-egy füzet ára 20 kr. Az egyes munkák egyenként is kaphatók a kiadónál (IV., Egyetem-utca 4.) vagy minden hazai könyvkereskedésben.

## Szenzációs leleplezés.

Már régóta arról suttog a fáma, hogy a legközelebbi napokban megint leleplezésben lesz része Szabadka városának. Eddig nem akartuk szövéni a dolgot, de most utána jártunk és meggyőződést szereztünk arról, hogy nem kőszá hirrel, pletykával állunk szemben. Nem, hanem valósággal. Szabadkán már nagyon sok leleplezés történt, de hogy ilyen is történhet, arra a legnaivabb lelkek se gondoltak.

Mit fognak leleplezni? kérdezi a remegő olvasó.

Lopást? Hivatali sikkasztást? Egyéb piszkos dolgot?

Csak pár napig légy türelemmel!  
(Nézd meg a közönség előtt a színházban a kasszát!)

## SZÍNHÁZ.

Novemb. 9.

Az arany kakas ment ma másodszer. A színházban szépen lehetett üres helyeket találni, dacára annak, hogy tegnap adták először a darabot még pedig óriási sikerrel. Nos — ma óriási sikerről nem számolhatok be. — Az öreg Tóth bácsi fáradt volt — ez volt az első ok, de lát azért sok-sok jól megérdemelt tapost kapott, mert dacára fáradtságának és dacára annak — vagy tán éppen azért, — hogy igazi művész, a közönséggel nem érezteti se ezt, se pedig esetleges kulissza mögötti kellemetlenségeit.

Bármennyire becsülöm és bármily elismeréssel sőt elragadtatással viseltem Sugár Aranka művészetét iránt — nem szabad szó nélkül hagyni — már a közönség érdekében sem — a művésznő néha túl „pajzán” még többször megmagyarázhatatlanul „unott” (nem akarok erősebb kifejezéseket használni) játékat. Már kérem alássan ez a közönség mégis csak megkívánhatja, hogy még kedvence primadonnája is — ha ott van a lámpák előtt — énekeljen ha kell és játszik.

Szikra Julianna ténsasszony a harmadik felvonás után van csak feljogosítva arra, hogy ne vegye észre a közönséget.

## A peleskei nótárius.

November 10.

Ha jól olvastam a karzati publikumon kívül — 36 ember volt a nézőtérben ma este, az előadás a kasszával arányban állt. Lomnici adta a czimszeret. Játéka kritikán aluli volt. Kiss Pistának (Baczur Gazsi) egy igen sikerült jelenete volt, megvacsorázott a színpadon és ezt a legnagyobb természetességgel csinálta meg. (Nem veszem tőle rossz néven).

A férfiarok komolyan remekeltek.

## Üdvöske.

Nov. 11.

Majd három esztendője táj, hogy Audrau ezt a remek zenéjű operettjét színpadunkon

nem adták. Elég szépen megieit ma este a ház és hát az előadók is úgy, ahogy elcsinálták a darabot. Általánosságban készültséget tapasztaltam. Különösen az első felvonásban se a karok se a magán szereplők Sugár Aranka, Ferenczy és Mihályin kívül nem voltak biztosak partijukban. Sugár igazi Üdvöske volt. Gyönyörűen énekelt és kiűnően játszott.

Ferenczy kabinet alakot csinált szerepéből. Kiss Pista (Pipó) jobban játszott, mint énekelt. Lomnici „remekül” be volt rekedve, nemcsak énekelni, de beszélni is alig tudott. Reméljük, hogy jövő héten még egyszer, jobb készültséggel fogják Üdvöskeit színre hozni. A régi és különösen ezek a finom és — mondjuk — nehéz operettek alapos készültséget igényelnek. Ha nem is kívánhatjuk olyan előadásban Üdvöskeit a micinktől, mint a néhány év előtt itt járt francia színtársulattól, de legalább megközelítő jó előadást elvárunk ettől a mi kitűnő operette eusemleinktől.

0.

## Törvénykezés. Csalárd bukás.

Az 1895/96 évi krízis sok szabadkai kereskedőnek okozta romlását.

Különösen megérezte ez a volt „Hoffmann és Geiger” cég, amelynek tulajdonosa ifj. Geiger (Gerő) Mihály aki még akkor tapasztalatlan fiatal kereskedő volt és erejét meghaladó vállalkozásokba bocsátkozott. Egyszerre három üzletet is tartott, Szabadkán, Halason és Ó-Becsen úgy, hogy ez csakis tönkre jutását jelenthette. Ifj. Gerő Mihály évről évről érezte, hogy üzlete hanyatlak, mindazonáltal fizetéseket teljesített, úgy, hogy 1897 évi április hóban már a tönk szélén állott. Fizetéseket az utolsó napokig teljesített, de üzlete nem hozta meg azt a jövedelmet, amely elég lett volna hitelezőinek kielégítésére. Jó barátainak tanácsára elhatározta, hogy a husvétii ünnepek előtt minden áron eladja árult, hogy sűrűs lejáratait rendezhesse, esetleg hitelezőivel némi engedménnyel egyezséget kössön. Ez az olcsó árusítás azonban csak 3 napig tartott, mert egyik hitelező biztosítási végrehajtást vezetett, amiért is Gerő csődöt kért „Hoffmann és Geiger” cég ellen. Így került Gerő Mihály a vádlottak padjára, de vele együtt még 4 társa is névszerint Singer Aron, ifj. Geiger Mór, Geiger Félix csalárd bukás büntette miatt.

A szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa, amely Crainicean Mihály elnök, Szerdahelyi Sándor és Streliecki Antal bírákból állott, e rendkívül bonyolódott bünpert 3 napig tárgyalta s a 4-ik napon azaz f. hó 10-én hirdette ki az ítéletet, amely szerint ifj. Geiger (Gerő) Mihály csalárd bukás büntette miatt 1 évi és 6 havi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte. A többi vádlottat felmentette. Az ítélet indokolása nagy körültekintéssel és kiváló jogi tudással szerkesztett. A vádhatóságot Dr. Magyar János kir. alügyész képviselte. A védelmet Dr. Békeffy Gyula, Buhvald Lázár és Schosberger József teljesítették.

Az ítélet ellen ifj. Geiger (Gerő) Mihály fellebbezést jelentett be, a közzéadott az egész ítélet ellen felebbezett.

**PETAROVITS**  
**Metropole szállodája**

Budapest, VII., Kerepesi-ut 68. szám.  
A keleti és nyugoti pályaudvar közelében, a székes-főváros legvirgalmasabb helyén. Vilámos vasut minden irányban. 118 elegánsan berendezett szoba vilámos világítással és központi fűtéssel. Személyfölvonó (Lift). fürdők.  
Szoba-árak 1 frt 20 krtól beéértve vilámos világítást, fűtést és kisrögálást.  
A szállodában díszes étterem és kávéház van, melyek

**Lipnik J. A. úr**

az Országos-Kaszino vendéglőjének volt társtulajdonosa, ezidőszertint a balatonfüredi gróf Esterházy-féle szálló hérlője vezetése alatt állanak. Kítúnó konyha, legjobb italok és a híres

**PILZENI SÖR (Urquell)**

kapható itt pontosan kiszolgálva.  
Esténként kítúnó cigányzene.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva **fiatalemberek** részére **csőbántalmak** és **folyások** ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van a **legcélszerűbb és legjobb**

**SANTAL EGGER**

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz“ Budapest VI. Váci körut 17.



## GERŐH. és TÁRSA

női- és férfidivatáru és diszmű üzletében

### üzletfelosztás miatt

a raktáron levő áruk december hó 31-ig

### gyári áron alul árusíttatnak el.



**Bor.** 1-3 éves hantoki o-siller vagy fehér asztali bor erősség és év szerint. 100 literenként 24-32 frt. fűzős pecsenye- vagy fajbor 20-28 frt. Ujbor (újtes) minőség szerint 14-18 frt. pecsenye- és fajbor 20-28 frt. Nagyobb vételnél minta küldetik. A megrendelő nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségű borhoz jutasson, erről jó hírnevem nyújt közességet.

**Szőlővessző.** Fajtája, háromszor permetezett, jól beérett, legjelesebb honokra való fajokban (Kövi ú. Kádár, Olasz r. Erdő, Sínakamena, Mónos L, Furmint, Ezerjő, Piros és Fehér chasselas) ültetés alá 50-60 cm. hosszúra vágva 3 főtől 7 főtig. — Gyökör (1-2 éves) faj szerint 8 főtől 10 főtig 25 forint vételnél 30 százalék, 25 forintnál 20 százalék.

**Nemes eperfa-ojtvány.** Kítúnó piros, fehér és kék fajokban, 8 láb magasan ojtva, 2-3-4-5 éves, igen erős csomote, erősség szerint 30 krtól 50 krig, 40 frt vételnél 30 százalék, 25 forintnál 20 százalék.

**Birs-ojtványok.** Kítúnó nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugáli, r. rias stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, sőtán pedig rendkívül bőven teremnek. Faja igénytelen, betegség és elleneségtől egyrészt mentes. Vannak rendelém, kik ezer számára ültetik, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig áll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen jól is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdaságos gyökörű fák árakja erősség szerint 30 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

**Spanyol meggy, fekete.** [Pándi vagy kőréti meggy.] Termékenységét előmozdítandó háromszor lett permetezve, s így, ha azt folytatónak permetezdik, bőven fog teremni. Faja egészséges, gyümölcse rendkívül kereszt, mert befűdésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves rendkívül szép és gazdaságos gyökörű fák árakja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az epernél.

**Diófa.** A 6-8 láb magas, rendkívül gazdaságos gyökörű, tele belső és könnyű tőze. 2-3-4-5 éves diófa ára erősség szerint 30 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

**Minden másféle nemes gyümölcsfák,** természetesen körte, alma, szilva, ősz és kecskenyárak, cseresznye, meggy, szőlő gősténye, leoponyo magas derekú és tőze

**Kiselejtezett nemes ojtványok** 2-3-4-5 éves életkorú példányokban, azok kora és erőssége szerint 2-3-7-10-15 krajczér ában.

**Mindenféle vadoncok** erősség szerint 5 forint 85 krajczértől 19 forintig szerintint.

**Kerti eszközök.** Kítúnó és tartós anyagból rendkívül széllábad készült herólok (szarholók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, gőrtse szerszámok és egyéb kerti eszernélmi jellek és ojtó keszűk igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

• **Ár- és névjegyzéket küld:**

**Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédről.**

## KASSOVITZ FÜLÖP

úri- és gyermekruha raktárában

SZABADKÁN

főtér, Vermes-féle házban, Otthon kávéház sorában

### üzletfelosztás miatt

a készletben levő őszi és téli

## ÚRI- és GYERMEKRUHÁK

mélyen leszállított áron adatnak el.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását alázattal kéri

**Kassovitz Fülöp cég**

üzletvezetője

**Goldstein Lajos.**